

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Beroepen: Te Middelburg uit tweetal Ds. T. Dorresteyn te Opheusden en Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke, Ds. T. Dorresteyn te Opheusden.

Bedankt: Voor Amsterdam-N. Ds. P. Honkoop te 's-Gravenhage.

GIFTEN.

Theologische School	
X. Wemeldinge	f 2.50
Stille armen	
N. N. te Meerkerk	f 3.—
X. te A.	- 10.—
Getroffenen	
X. Wemeldinge	f 5.—
Rotterdam, Giro 63697.	Ds. KERSTEN.
Uitwendige Zending	
Uit de collecte Aagtekerke	f 10.—
N. N. te Zeist	- 2.50
	Ds. R. KOK.
Stille Armen	
Uit Wemeldinge	f 2.50
Yerseke.	Ds. A. v. STUIJVENBERG.

SCHOOLNIEUWS.

Aan de school der Geref. Gemeente te Zeist bestaan twee vacaturen.

PREDIKBEURTEN.

X. vraagt hoe het komt, dat alle predikbeurten niet vermeld worden in de „Mededeelingen”. Voor velen in de omgeving zou het van groote betekenis zijn, indien dit wel geschiedde, daar zij dan de kerk zouden bezoeken, terwijl het hun nu onbekend blijft, dat een leeraar optreedt.

Bij herhaling zijn de kerkeraden verzocht de beurten tijdig op te geven. De oorzaak der niet vermelding ligt niet aan ons. Wij wekken nogmaals op tot de opgave.

PAULUS HULSIUS.

X. vraagt „eenige inlichtingen” over Paulus Hulsius, Hoogleraar te Groningen.

Paulus Hulsius was een gematigd Voetiaan. Zijn vader, Antonius Hulsius, is ook Hoogleraar geweest in de Hebrëeuwsche taal aan de Illustre School te Breda. Daar is Paulus 25 Dec. 1653 geboren. Deze studeerde te Leiden. 16 Juni 1675 werd hij bevestigd te Aardenburg en 1 Mei 1678 te Middelburg; 5 Dec. 1690 werd hij benoemd tot Hoogleraar te Groningen, waar hij na een gevaarlijke reis uit Zeeland aankwam. De boot toch, waarmede hij de reis maakte, werd overvaren. Ternauwernood werd de a.s. Professor gered; doch zijn huisraad en boeken leden groote schade. Hiervoor hebben de Staten van Friesland hem echter een milde vergoeding gegeven. Een nieuw ongeval trof hem in Groningen, toen een losgebroken os hem omverliep. Vooral het verlies van zijn vijf-jarig zoontje trof hem. Door dit alles werd zijn gezondheid geschokt. 14 Oct. 1712, terwijl hij voor zijn studenten Jes. 19 : 21-25 behandelde, werd hij in zijn kathedraal door een beroerte getroffen, waaraan hij enkele oogenblikken later overleed.

Na zijn dood werden de door hem reeds gereed gemaakte verklaringen uitgegeven van de Brieven aan Timotheus en aan de Gaaiten, door A. Marck geprezen. Ook verscheen van zijn hand: Brief aan de Hebrëen; de zekere hoop der geloovigen; de spreuken van Bileam; 1 Cor. 15; en vele andere geschriften.

Du Basc, naar wien X. ook vroeg, is mij onbekend.

KINDEREN VAN GEËXCOMMUNICEERDEN.

X. vraagt of men een kind doopen mag van een man, die met den ban is afgesneden?

Ja! want het zou kunnen zijn, dat de moeder nog lid der gemeente is en zij dus haar kind ten doop hief, waartoe zij zelfs verplicht is. En ook al ware dat niet zoo, dan zou een lid der gemeente als getuige kunnen optreden. Zoo besliste de Synode van Dordrecht 1574; ook die van 1578. Nadruk werd er op gelegd, dat degenen, die het kind ten doop presenteren, vaster in de belofte van zulke kinderen te onderwijzen, verbonden worden zullen; en dat zij op behoorlijke wijze gedoopt worden.

KLEINE OVERBLIJFSELEN VAN HET BEELD GODS.

X. vraagt, hoe te verstaan zij, dat in Art. 14 der Nederlandsche Geloofsbelijdenis geleerd wordt, dat de mensch na den val „kleine overblijfselen” van het beeld Gods heeft. Is hij dat beeld niet geheel verloren?

Het beeld Gods is te verstaan:

- in engeren;
- in ruimeren zin.

In **engeren** zin bestaat het in kennis, gerechtigheid en heiligheid (Ef. 4 : 24; Col. 3 : 10). Zoo zijn wij het geheel verloren.

In **ruimeren** zin kan van het beeld Gods gesproken worden als doelend op geheel den mensch, die begiftigd met verstand en wil, in geheel zijn verschijning zich als Gods beelddrager openbaarde. Van het beeld in dien ruimeren zin zijn kleine overblijfsels. De mensch is door zijn val noch duivel; noch dier geworden. De ingeschapen Gods-kennis is het overblijfsel van het beeld in ruimeren zin en dient aan den mensch alle onschuld te benemen (Rom. 1 : 20). (X. leze de verklaring van de Ned. Gel. Bel. van Arn. Rotterdam, door mij opnieuw uitgegeven).

CATECHISMUS-PREEKEN.

X. vraagt of de Catechismus jaarlijks moet rond gepreekt.

De Synode van Dordrecht (1619) bepaalde: „De Dienaars zullen alomme des Zondags, ordinairlijk in de namiddagsche predikatie, de somma der Christelijke leer in den Catechismus, die tegenwoordig in de Nederlandsche Kerken aangenomen is, vervat, kortelijk uitleggen, **alzo dat de zelve jaarlijks mag geëindigd worden**, volgende de afdeeling van den Catechismus zelve daarop gemaakt”.

Daarom is de indeeling in 52 Zondagen dus geschied, opdat men jaarlijks de behandeling herhalen zal. Die herhaling is bedoeld, om de leer der waarheid in te prenten. Velen onzer Gereformeerde vaders hebben dan ook hun Catechismus-leerredenen in 52 preeken uitgegeven. Toch hield men zich blijkbaar niet aan deze bepaling als aan een wet der Meden en Perzen; er is ook, op zichzelf gezien, geen beginsel mede gemoed. Justus Vermeer gaf een kostelijke verhandeling van den Catechismus, waarin aan vele Zondagen meer dan één „oefening” wordt besteed. Toch heb ik voor de Dordtsche bepaling veel gevoeld. En de gemeenten zijn behandeling van den Catechismus na tal van jaren niet moede geworden.

ALLE GEDOOPTEN ZALIG?

Catechisant vraagt of alle gedoopten naar den hemel gaan? Hij had een gesprek met een „Gereformeerde” er over en die zei te gelooven zelf zalig te worden omdat hij gedoopt was en de jong stervende kinderen waren het ook allen. Daartoe beriep hij zich op de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten (I, 17).

Och ja, dat is het oude liedje. Als allen, die in den Naam van Vader, Zoon en Heilige Geest gedoopt zijn, zalig worden, dan worden de Roomschen het ook en dan zijn de kindertjes der Roomschen ook naar den hemel. Onze vaders verfoeiden de Roomsche leer echter om hunner zielen zaligheid en verklaarden in den Catechismus, dat die niet zalig worden, die hun zaligheid buiten Jezus zoeken. Het sacrament maakt niet zalig; noch ook een door den mensch gemaakte verandering, dat de kindertjes wedergeboren zijn, eer zij ten doop gepresenteerd worden. Zulk een onderstelling behoeft ook niemand te maken, daar wij te doopen hebben op last van Christus, zonder te vragen of de te doopen kinderen al dan niet zijn uitverkoren en wedergeboren.

Maar Art. I, 17 van de Dordtsche Leerregels dan? Daar staat toch, dat de geloovige anders niet hebben te twijfelen aan de uitverkiezing en de zaligheid van hun jong gestorven kinderen? Doch dit beteekende geenszins, dat onze vaders te Dordt alle jong stervende kinderkens, hoofd voor hoofd, zalig hielden. Zij beleden zoowel de verkiezing als de verwerping der kinderkens. Maar tegen der Remonstranten laster, alsof zij alle jong stervende kinderkens verdoemden, hielden zij vol, dat in den hemel ook kinderen zouden zijn, van God verkoren, gelijk blijkt uit het kind van David en van Jerobeam. Maar niet alle kinderen worden zalig, zoolmin als alle volwassenden, die gedoopt zijn. Daarom is het dan ook een bedriegelijke grondslag, zich op zijn doop te verlaten, meenende zalig te worden, omdat men gedoopt is. Velen verleiden zichzelf en anderen en dat voor die ontzettende eeuwigheid. Een mensch moet wedergeboren worden.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 28 OCTOBER.

BOSKOOP: 10 en 3 uur Ds. Lamain (Dankdag).
GOUDA: 10 en 3.30 uur Ds. Kersten (Dankdag).
RHENEN: 10 en 2.30 uur Ds. Fraanje (Dankdag).
VLAARDINGEN: 10 en 3 uur Ds. Ligtenberg (Dankdag).

VRIJDAG 29 OCTOBER.

NAALDWIJK: 7 uur Ds. Ligtenberg.
NIJKERK: 6.30 uur Ds. Fraanje (Dankst.).
ZOETERMEER: 7 uur Ds. Kersten.

ZATERDAG 30 OCTOBER.

ALMELO: 7.30 uur Ds. Lamain.
HAARLEM, Lange Molenstraat 22: 4 u. Dhr. Rijkse.

ZONDAG 31 OCTOBER

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 u. Ds. Visser.
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
ALBLASSERDAM: 10 en 4 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4 uur leesd.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesd.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
BENTHUIZEN: 9.30 en 2 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 u. leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 9.30 en 6 uur leesd.
BORSSELE: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 3.30 uur leesdienst.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DE RIJP: 10.30 en 4 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 en 4 uur Ds. v. d. Woestijne (H.A.).
EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 u. leesdienst en 2 uur Ds. Kok.
ELSPREET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHED: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GOES: 10 en 2.30 uur leesd.
GOUDA: 10 en 3.30 uur leesd.
GOUDSWAARD: 10 en 3 uur leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 3.30 uur Ds. Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 4.30 uur leesd.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 2 uur leesd.
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
H. I. AMBACHT: 10 en 3.30 u. leesd.
HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 4 uur leesd.

HOEDEKENSKERKE: 9.30, 1.30 en 4.45 uur leesd.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 3 uur Ds. Vreugdenhil.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK a. ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 10 en 3.30 uur leesd.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
KRUININGEN: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
LEIDEN: 10 en 3.30 uur leesd.
LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 3.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
MIDDELBURG: 9.30 en 2 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MIJDRECHT: 11 en 7 uur leesdienst.
MOERKAPELLE: 9.30 en 2.30 uur Ds. Hofman.
NAALDWIJK: 9.30 en 2.30 u. leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 5.30 u. leesdienst.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 9.30 en 3 uur leesd.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
NUNSPEET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 3 uur leesd.
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
OCHTEN: 10 en 3 uur leesd.
OOSTBURG: 10.30 en 3 uur leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
OOSTKAPELLE: 10 en 2.30 uur leesd.
OPHEUSDEN: 10 en 3 u. Ds. Dorrestein
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 3 uur Ds. Ligtenberg (H.A.).
POORTVLIET: 10, 2.30 en 6.30 uur Dr. C. Steenblok.
RHENEN: 10 en 3.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur leesd.
RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
ROTTERDAM-C.: 10 en 4 u. Ds. Kersten.
Rauwenhofflein: 10 en 4 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 10 en 4 uur leesd.
RIJSSEN (Wal): 9.30 u. leesd., 2.30 uur (H.D.) en 7 uur Ds. Lamain.
Eschkerk: 9.30 (H.A.), 2 uur leesd. en 5 uur Ds. Lamain.
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.
SCHERPENZEEL: 9.30 en 3 uur leesd.
SEROOSKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. Ds. v. d. Berg.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 9.30 en 6.30 uur leesd.
TER AA: 9.30 en 2.30 uur Dhr. Wijting.
TERNEUZEN: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesdienst.
UDEL (De Beek): 10 en 2 uur leesd.
UTRECHT, Boothstraat: 10 en 4 uur Ds. M. Heikoop.
VEEN: 3 maal leesdienst.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLISSINGEN: 9.30 u. Glarstraat en 2 u. Luthersche Kerk leesd.
VLAARDINGEN: 10 en 4 uur leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 9.30, 1.30 en 4.30 uur leesdienst.
WERKENDAM: 10 en 3 uur leesd.
WESTZAAN: 10 uur leesd. en 2.30 uur Dhr. Rijkse.

WESTKAPELLE: 9.30 en 2 uur leesd.
WIERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
WOERDEN: 9.30 en 2 uur Dhr. Blok.
WOLFAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.
YERSEKE: 9, 12.45 en 4.30 uur Ds. van Stuijvenberg.
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 7 u. Dhr. Rijkse.
ZEIST: 10 en 4 uur leesd.
ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.

DINSDAG 2 NOVEMBER

BEEKBERGEN: 3 en 7 uur Ds. Kok (Dankdag).
DINTELOORD: 7 uur Ds. Honkoop.
OOSTERLAND: 7 uur Ds. Ligtenberg.

WOENSDAG 3 NOVEMBER

APELDOORN, Rustenburgstraat: 3 en 7 uur Ds. Kok (Dankdag).
GIESSENDAM: 10 en 3 uur Ds. v. d. Woestijne (Dankdag).
LEERDAM: 10, 3 en 7 uur Dhr. Aangeenbrug (Dankdag).
MOERKAPELLE: 9.30 en 2.30 uur Ds. Hofman (Dankdag).
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 7 uur Dr. Steenblok (Dankdag).
OPHEUSDEN: 10 en 3 uur Ds. Dorrestein (Dankdag).
RIJSSEN, (Esch): 9.30, 2 en 7.30 uur Ds. Fraanje (Dankdag).
Walkerk: 9.30, 2.30 en 7.30 u. Ds. Lamain.
ST. PHILIPSLAND: 3 maal Ds. Honkoop (Dankdag).
WAARDE: Ds. Kersten (Dankdag).

DONDERDAG 4 NOVEMBER

AXEL: 3 uur (huw.bev.) Ds. Visser.
GOUDSWAARD: 7 uur Ds. Ligtenberg.
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Heikoop.
WERKENDAM: 3 uur Ds. v. d. Woestijne (Dankst.).
WOERDEN: 10 en 7 uur Ds. Dorrestein (Dankdag).
ZUILICHEM: 2.30 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug (Dankdag).

VRIJDAG 5 NOVEMBER

OUD-BEIJERLAND: 7 u. Ds. Ligtenberg.

Frankering bij
abonnement
Rhenen
Mededeelingenblad der
Geref. Gemeenten
Utrechtsestraatweg 149
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentaweg 91,
HILVERSUM.